

Město Lysá nad Labem

místostarosta

Husovo náměstí 23, 289 22 Lysá nad Labem

Č.j.: MULNL-KÚ/63700/2020/Koč
Vyřizuje: Mgr. Jiří Havelka
Telefon: 325 510 224
E-mail: jiri.havelka@mestolysa.cz
Dat.schránka: 5adasau
Datum: 07.09.2020

Nejvyšší správní soud
Moravské náměstí 611/6
602 00 Brno

Navrhovatel: Přípravný výbor pro konání místního referenda v obci Lysá nad Labem
zast. Mgr. Karlem Markem, nar. 10. 10. 1976, bytem Na Vysoké mezi 345, 289 22 Lysá nad
Labem, zmocněncem

Odpůrce: Město Lysá nad Labem, IČO 00239402, Husovo náměstí 23/1, 289 22 Lysá nad
Labem
zast. Mgr. Jiřím Havelkou, místostarostou

o: návrhu na vyhlášení místního referenda

Odpůrce obdržel dne 25. 8. 2020 usnesení Krajského soudu v Praze č.j. 55 A 90/2020 - 140,
kterým bylo rozhodnuto o návrhu na vyhlášení místního referenda takto:

I. Vyhláší se místní referendum ve městě Lysá nad Labem o této otázce: „*Souhlasíte s tím, aby
byty v Milovicích ve vlastnictví města Lysá nad Labem zůstaly i nadále majetkem města a nebyly
prodány?*“

II. Místní referendum ve městě Lysá nad Labem se bude konat současně s volbami do
zastupitelstev krajů ve dnech 2. a 3. října 2020.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

(dále také „napadené usnesení“)

Odpůrce proti uvedenému usnesení Krajského soudu v Praze podává v zákonem zachované lhůtě
tuto

kasační stížnost.

I.

Splnění procesních podmínek

Napadené usnesení bylo odpůrci doručeno dne 25. 8. 2020. Téhož dne bylo vyvěšeno na úřední
desce Krajského soudu v Praze, čímž nabylo právní moci. Zákonem stanovená dvoutýdenní lhůta
pro podání kasační stížnosti je tedy zachována.

Pan Mgr. Jiří Havelka, místostarosta, má vysokoškolské právnické vzdělání, jak dokládá v příloze této kasační stížnosti. Je tedy splněna podmínka § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“).

II.

Důvody kasační stížnosti

Odpůrce odůvodňuje kasační stížnost § 103 odst. 1 písm. a) a d) s.ř.s., tj. nesprávné posouzení právní otázky a nepřezkoumatelnost napadeného usnesení.

Odpůrce kasační stížností brojí proti napadenému usnesení v plném rozsahu.

III.

Nesprávné posouzení právní otázky

Navrhovatel se domáhal vyhlášení místního referenda o otázce: „*Souhlasíte s tím, aby byty v Milovicích ve vlastnictví města Lysá nad Labem zůstaly i nadále majetkem města a nebyly prodány?*“ Krajský soud v Praze v napadeném usnesení dospěl k závěru, že navržená otázka je jednoznačná a místní referendum vyhlásil. Ačkoliv napadené usnesení opakovaně odkazuje na judikaturu NSS (např. bod 30., 33., 34.), kde bylo konstatováno, že při posouzení jednoznačnosti navržené otázky je nutné vycházet z místních reálií, Krajský soud v Praze tak podle názoru odpůrce neučinil.

Krajský soud v Praze posouzení jednoznačnosti a výklad navržené otázky opřel o text uvedený na podpisových arších. Podoba hlasovacích lístků je stanovena § 33 zákona č. 22/2004 Sb. Hlasovací lístky nemohou obsahovat žádné jiné/upřesňující/výkladové informace navržené otázky. Odpůrce si dovoluje poukázat na skutečnost, že podpisové archy podepsala pouze část voličů, přičemž ti, co svým podpisem podpořili konání místního referenda (a kterým dle názoru Krajského soudu v Praze bylo jednoznačné, co je obsahem navržené otázky, což je pouhou nepodloženou domněnkou), nemusí k místnímu referendu přijít a volit. Jelikož konání místního referenda podpořilo cca 28 % voličů, zbývající převážná většina voličů (72 %) se bude k navržené otázce v rámci místního referenda vyjadřovat bez doplňujících/upřesňujících informací na hlasovacích lístcích, toliko na základě kampaně, dosavadních neurčitých vyjádření navrhovatele a spekulací voličů na sociálních sítích. Krajský soud v Praze posuzoval navrženou otázku pouze optikou voliče, který podpořil konání místního referenda. Vůči ostatním voličům de facto spoléhá na výklad v rámci kampaně a zveřejnění napadeného usnesení na úřední desce (bod 39. napadeného usnesení) s tím, že takto bude zřejmě dána vysoká pravděpodobnost, že navržená otázka bude voliči „správně – jednoznačně“ (jak ji interpretuje Krajský soud v Praze) pochopena. Takový výklad považuje odpůrce za nesprávný a vymykající se dosavadní judikatuře NSS i Ústavního soudu (např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3249/17 ze dne 19. 12. 2017).

Navržená otázka má být posuzována z pohledu běžného voliče znalého místních reálií, jednoznačně pochopitelná již při prvním čtení, bez ohledu na to, zda daný volič podpořil či nepodpořil konání místního referenda. Krajský soud v Praze se měl seznámit s místními reáliemi na základě předložených důkazů a v jejich světle posoudit jednoznačnost navržené otázky, což neučinil. Odpůrce proto i nadále trvá na tom, že navržená otázka je nejednoznačná. Běžný volič, znalý místních reálií, musí navrženou otázku pochopit tak, že se tato týká pouze bytů ve smyslu usnesení zastupitelstva č. 189 ze dne 10. 12. 2019, tedy bytů, jejichž prodej byl schválen. V tomto výkladu navržené otázky jej ujistí i vyjádření a leták, na které odkazoval odpůrce, avšak Krajský soud v Praze navržené důkazy neprovedl (bod 45. napadeného usnesení).

Odpůrce není přesvědčen ani o závěru, že výklad navržené otázky a dopad různých variant odpovědi je věcí politické kampaně. Neopodstatněně se Krajský soud v Praze spoléhá i na skutečnost, že napadené usnesení je vyvěšeno na úřední desce odpůrce (ve smyslu § 13 odst. 2

zákonu č. 22/2004 Sb., odpůrce učinil dne 26. 8. 2020 na dobu 15 dní), což má zajistit jednoznačnost výkladu navržené otázky. Odpůrce v této souvislosti odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Praze č.j. 50 A 20/2012 ze dne 22. 11. 2012, kde soud sám konstatoval, že „zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu, výslovně nestanoví povinnost vést k místnímu referendu informační kampaň. Ze smyslu a účelu konání místního referenda a z obecných povinností obce pečovat o všestranný rozvoj obce včetně účelného vynakládání finančních prostředků z rozpočtu obce (§ 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích) lze dovodit povinnost obce, koná-li se místní referendum z jejího podnětu, informovat oprávněné osoby objektivním a dostatečným způsobem o konání místního referenda.“ Odpůrce sám, tedy město Lysá nad Labem, není povinen vést jakoukoli informační kampaň a voličům vysvětlovat, jaký význam a obsah navržená otázka má. Napadené usnesení se podle názoru odpůrce nedůvodně odchýlilo od předchozí judikatury samotného Krajského soudu v Praze.

Odpůrce si dovoluje nesouhlasit s výkladem navržené otázky uvedeným v bodě 37. napadeného usnesení. Krajský soud v Praze dospěl k závěru, že případná odpověď „ne“ *nebude zavazovat odpůrce k prodeji žádných bytů, pouze nebude jejich prodeji překážet na rozdíl od odpovědi „ano“*. Odpůrce má za to, že uvedený výklad, který Krajský soud v Praze opřel zřejmě o rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2016, č.j. Ars 4/2015 – 45, není přiléhavý a nedůvodně omezuje obsah navržené otázky. Jakou motivaci vyslovit se v místním referendu by měl volič, který (1.) chce byty prodat, a současně (2.) nechce, aby město investovalo do rekonstrukce bytů, a tedy vyjádřit závaznou vůli směřovanou zastupitelstvu města Lysá nad Labem, jak má s majetkem naložit? Jeho odpověď by podle výkladu Krajského soudu v Praze de facto jen dávala prostor zastupitelstvu k rozhodnutí, zda (vůbec) a v jakém rozsahu a časovém horizontu v privatizaci pokračovat. Krajský soud v Praze nikterak nezohlednil skutečnost, která je mezi účastníky nesporná, že do bytového fondu v Milovicích bude nutné ve velice krátké době investovat. I tento podstatný aspekt může jistě být jazýčkem na vahách ovlivňující výslednou vůli voličů. Pokud by však záporná odpověď měla jen „vrátit pravomoc“ zastupitelstvu naložit s byty podle svého uvážení, v čem by bylo místní referendum při záporné odpovědi závazné?

Rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2016, č.j. Ars 4/2015, na který napadené usnesení odkazuje, posuzoval jinou situaci, a to „zastropování“ nákladů na výstavbu nového sídla úřadu MČ Praha 7. V tomto případě je závěr NSS o faktické závaznosti případné záporné odpovědi zcela logický. Lze si stěží představit, že zápornou odpovědí by byla Městská část Praha 7 zavázána svými voliči k profinancování větší částky při stavbě nového sídla úřadu, ačkoli by její cena byla ve skutečnosti nižší, a tedy by musela být (aby byla naplněna vůle voličů) uměle navýšena. V nyní projednávané věci mají však obě možné odpovědi zcela reálné a logické ratio, nadto hmotně podložené. Odpůrce se proto stále domnívá, že by byl v případě záporné odpovědi zavázán k prodeji bytů, o nichž má být v místním referendu rozhodováno, a s prodej neotálet.

Krajský soud v Praze nepřihlédl k místním realitám, když se ani nepokusil posoudit jednoznačnost navržené otázky ve světle postupu města Milovice. Řada občanů - nájemníků vytýká odpůrci, že jim chce byty prodat za tržní cenu. Argumentují přitom nejen tím, že si hodnotu bytu (či její část) „odbydleli“ v nájemném, ale také zmiňují a odkazují na postup města Milovice, které byty nájemníkům mělo původně darovat a nyní jim je převede za symbolickou částku (z daňových důvodů). Jednotlivé postupy měst a obcí jsou horlivě diskutovány občany Milovic, Lysé nad Labem i Čelákovíc. Ve světle postupu města Milovice je v případě kladné odpovědi navrženou otázku možné vyložit tak, že odpůrce je vázán byty neprodat, avšak je může darovat či směniti. I s tímto názorem vzhledem ke znění navržené otázky a místním realitám mohou voliči k místnímu referendu přistupovat. Odpůrce nerozumí názoru Krajského soudu v Praze, proč a jaký význam by mělo doložení úvah orgánů města, jak naložit (jakou formou zcizit) s bytovým fondem. Zastupitelstvo města v rámci diskuse při projednávání prodeje bytů obdrželo řadu připomínek a návrhů, tedy i způsoby zcizení, přičemž výsledkem je usnesení č. 189 ze dne 10. 12. 2019.

Odpůrce považuje posouzení právní otázky jednoznačnosti navržené otázky za nesprávné.

IV. Nepřezkoumatelnost

Krajský soud v Praze v bodě 45. napadeného usnesení uvedl, že všechny navržené důkazy vyjma správního spisu neprovedl pro nadbytečnost. Přesto se v odůvodnění napadeného usnesení zabývá usnesením zastupitelstva č. 189 ze dne 10. 12. 2019 (bod 20., 32., 36., 37.), vyjadřuje a odkazuje se na informace v letáku (bod 32.), hodnotí postup/výstupy navrhovatele k prodeji bytů na zasedání zastupitelstva (bod 32.) atd. Správní spis, který byl jako jediný důkaz proveden, však tyto informace neobsahuje. Správní spis rovněž neobsahuje popis místních reálií a není tedy zřejmé, na základě čeho posuzoval Krajský soud v Praze navrženou otázku s místními reáliemi, na něž se odkazuje. Odpůrce konstatuje, že navržená otázka nebyla posouzena s místními reáliemi a Krajský soud v Praze se tak nedůvodně a zcela překvapivě odchytil od konstantní judikatury NSS a Ústavního soudu.

Napadené usnesení je rozporné v posuzování navržené otázky, jak je vyloženo v bodě 36. Má-li druhá část navržené otázky („*nebyly prodány*“) pouze ukotvovat hlavní část v kontextu diskuse v orgánech odpůrce (z provedení dokazování však nemohla být diskuse v orgánech odpůrce Krajskému soudu v Praze známa), aniž by měla samostatný normativní význam, pak je evidentní, že se navržená otázka vztahuje toliko k těm bytům, o jejichž prodeji bylo zastupitelstvem rozhodnuto. Tento závěr se však vymyká ostatním částem odůvodnění napadeného usnesení. Krajský soud v Praze opřel svůj názor o to, že nebylo doloženo, že by odpůrce vážně zvažoval i jiné formy převodu vlastnického práva k bytům v Milovicích než prodej. Odpůrce však doložil postup města Milovice. Odpůrce se domnívá, že i druhá část otázky má svůj význam a bude odpůrce v případě záporné odpovědi zavazovat ke konkrétním krokům, tj. k prodeji (žádné jiné formě zcizení), a to právě s přihlédnutím k postupům jiných měst a obcí, které mají v Milovicích byty, jak uvedl odpůrce ve vyjádření k návrhu.

Leták, který odpůrce předložil jako důkaz a který nebyl Krajským soudem v Praze proveden (bod 45.), obsahuje i podpisovou listinu, kterou mohli voliči podporující konání místního referenda oddělit od letáku a odevzdat na místech k tomu určených. Krajský soud v Praze však leták odmítl pro nadbytečnost jako důkaz provést. Napadené usnesení vychází z nesprávného předpokladu, že voliči měli při podpisu archů na podporu konání místního referenda k dispozici pouze informace obsažené na podpisovém archu. Pokud Krajský soud v Praze dospěl k závěru, že druhá část navržené otázky pouze ukotvuje tu první, potom ve světle letáku, jehož součástí byla podpisová listina, je závěr o jednoznačnosti navržené otázky zpochybněn a nemá oporu v provedeném dokazování. To činí napadené usnesení nesrozumitelným, tj. nepřezkoumatelným.

Uvádí-li napadené usnesení v bodě 32., že se navržená otázka týká všech bytů v Milovicích, tj. *aktuálně 350 bytů (přičemž tento počet by se mohl i měnit, např. pokud by odpůrce v mezidobí nabyl další byty)*, považuje odpůrce takový závěr za neopodstatněný. Navržená otázka výslovně neuvádí, že se týká *všech* bytů v Milovicích. Přistoupí-li se na hlavní argumentaci Krajského soudu v Praze, tj. že rozsah je vymezen výčtem bytů specifikovaných na podpisových archích, je závěr Krajského soudu v Praze o tom, že by se místní referendum týkalo i bytů, které odpůrce „v mezidobí“ (tj. blíže nespecifikovaném období) nabude, překvapivý a ničím nepodložený.

Staví-li napadené usnesení při posuzování jednoznačnosti navržené otázky i na uvedení celkové hodnoty bytů ve výši 640 mil. Kč, aniž by Krajský soud v Praze sám posoudil (navržený důkaz znaleckým posudkem nebyl pro nadbytečnost proveden), zda je uvedená celková hodnota reálná

a k jakému majetku se váže, nemá tato oporu v provedeném dokazování a závěr Krajského soudu v Praze je nepřezkoumatelný.

Odpůrce považuje napadené usnesení za nepřezkoumatelné.

V.

Nedostatečné vypořádání námitky podjatosti

Odpůrce s ohledem na Oznámení navrhovatele ze dne 14. 7. 2020 vznesl námitku podjatosti. Navrhovatel v replice odmítl osoby soudců podílejících se s navrhovatelem na přípravě místního referenda označit. Podle názoru odpůrce měl soud trvat na označení osob soudců, kteří se podíleli na přípravě místního referenda, a vyzvat navrhovatele (obratem) k označení osob soudců, s nimiž navrhovatel místní referendum konzultoval. Vzhledem k tomu, což je všeobecně známá místní skutečnost, že navrhovatel spolupracuje s právníky a advokáty, kteří se (ač někteří nejsou členy přípravného výboru) nepochybně podíleli na přípravě místního referenda, nelze považovat za dostatečné sdělení členů senátu 55 A, že žádného člena přípravného výboru (navrhovatele) neznají, nemají k němu žádný vztah a o věci s ním nehovořili, jelikož tím nebylo vyloučeno, že věc se soudci konzultovala osoba spolupracující s přípravným výborem, která není členem přípravného výboru. Odpůrce s ohledem na uvedené trvá na námitce podjatosti.

VI.

Petit

Odpůrce navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 25. 8. 2020 č.j. 55 A 90/2020 zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Správní spis zaslán poštou.

Mgr. Jiří Havelka
místostarosta města
Lysá nad Labem